

Twee kinderen die boer willen worden, wat doe je dan als ouder? **Pieter de Vries** (50) uit Rypstjerk kwam voor dat dilemma te staan. “We geven de kinderen de kans, maar ze moeten ook in hun eigen onderhoud kunnen voorzien.” **Harmen** (23) en **Egberdina** (24) hebben er vrede mee. “We kunnen niet allemaal van het bedrijf leven.”

Pieter de Vries hoopt dat zijn kinderen de ouderlijke melkveehouderij als opstap kunnen gebruiken naar een eigen boerenbedrijf voor beiden. “Met elkaar een bedrijf runnen is niet makkelijk. De kinderen moeten elkaar als broer en zus kunnen blijven benaderen.”

‘Beide kinderen een kans geven’

Door Marije Wenneke

Pieter: “Van oudsher is dit een familiebedrijf. Mijn overgrootvader is hier na de Tweede Wereldoorlog begonnen. In de jaren '80 zat ik samen met mijn vader en broer in het bedrijf. In 1983 bouwden we al een stal voor 150 melkkoeien, maar met de superheffing konden we die niet vol krijgen. Daarom werd een loonbedrijf begonnen. Mijn broer is echt een loonwerker, ik een echte koeienboer. In 1999 is mijn vader uit het bedrijf gestapt, in 2003 heb ik mijn broer uitgekocht. Dat was niet makkelijk. Zowel het bedrijf scheiden niet, als financieel niet. Eigenlijk zit ik in dezelfde situatie als een jonge boer, met een zwaar gefinancierd bedrijf. Onlangs hebben we besloten om in maatschap te gaan. Dat is belastingtechnisch voordelig en we wilden de kinderen bij het bedrijf betrekken. We hebben ervoor gekozen om een maatschap te vormen met mijn vrouw en Harmen. Egberdina heeft de mogelijkheid om er later nog bij in te stappen. Dat Harmen in de maatschap is gekomen en Egberdina niet, is een hele bewuste keuze geweest. Egberdina heeft een HBO-opleiding en kan meer verdienen buiten de boerderij. Ook Harmen werkt trouwens nog buiten de deur. Het is belangrijk dat de kinderen ook in hun eigen onderhoud kunnen voorzien. Later, bijvoorbeeld als ik eruit ga, kan Egberdina alsnog in het bedrijf, als ze dat wil.”

Keuzes

Pieter: “De kinderen – we hebben nog twee jongere dochters – hebben altijd meegeholpen op het bedrijf. Dat vinden we ook niet meer dan normaal. Toen ze jonger waren, wisten Harmen en Egberdina niet of ze boer wilden worden. Nu zijn ze er zeker van. Ze hebben beiden hun eigen interesses. Egberdina is op veegebied heel sterk, daar kunnen Harmen en ik niet aan tippen. Harmen is juist technisch weer heel handig. Ik vind het belangrijk dat de kinderen lol hebben in het ondernemen. Ik laat ze dan ook hun eigen keuzes maken. Vorig jaar hebben we een nieuwe trekker gekocht. Harmen mocht het merk kiezen. De stierkeuze voor de koeien laat ik vaak aan Egberdina over. Misschien zou ik het zelf anders doen, maar daar leren ze van. Het samenwerken op het bedrijf gaat prima. Harmen is hier 's middags en Egberdina op donderdag. Ik ben altijd gewend geweest om snel op nieuwe situaties in te spelen. Kalveren kopen of verkopen als de prijs gunstig is, bijvoorbeeld. De kinderen hebben die instelling meegekregen. Ik hoop dat ze dit bedrijf kunnen gebruiken als opstap naar een eigen bedrijf voor allebei. Met je broer in maatschap is niet altijd makkelijk, weet ik uit ervaring. Ik wil niet dat het onze kinderen zo vergaat. Dat is het niet waard. Familie is belangrijker. Als het nodig is, zou ik dan ook met straffe hand ingrijpen om problemen te voorkomen.” ←

‘Niet samen in maatschap later’

FOTO'S MARIE WENNEKE

NIEUW

Harmen de Vries zit inmiddels in de maatschap, zijn zus Egberdina werkt elke donderdag mee op het bedrijf. “We kunnen prima samenwerken, maar gaan waarschijnlijk niet samen in maatschap later. Je moet je eigen dingen houden.”

Egberdina: “Ik heb een jaar MBO veehouderij gedaan. Daar ben ik mee gestopt omdat ik bedacht dat ik altijd nog boer zou kunnen worden. Toen ben ik de opleiding tot dierenartsassistent en later diervoorzorging gaan doen, maar dat was ook niet echt wat voor mij. Dan krijg je ratten en muizen te verzorgen, terwijl dat voor ons op de boerderij gewoon ongedierte is. Daarom ben ik de HAS veehouderij gaan doen en daarna een half jaar naar Nieuw-Zeeland geweest. Daar heb ik ook op een boerderij gewerkt en toen was ik er uit; ik wil boer worden.”

Harmen: “Ik had vroeger helemaal niet het idee om boer te worden, ik heb geleerd voor timmerman. Maar de boerderij begon steeds meer te trekken en sinds een paar jaar werk ik bij twee veehouderijen in de buurt. Nu ik in maatschap zit doe ik dat nog vier ochtenden in de week, de rest van de tijd ben ik thuis. Ik melk altijd 's avonds en vader doet dan vaak de kalmpjes. Dat werkt prima en dan zijn we om een uur of zes al klaar. Daarnaast doe ik ook het meeste landwerk, daarvoor hebben we vorig jaar nog een nieuwe trekker gekocht.”

Kansen

Egberdina: “Ik werk inmiddels op een agrarisch boekhoudkantoor. Vier dagen in de week. Langer krijg je me

niet, heb ik tegen mijn baas gezegd. Op donderdag werk ik thuis op het bedrijf. Dat is toch het mooiste. Ik vind het best jammer dat ik niet fulltime kan boeren, maar we kunnen nu eenmaal niet allemaal van het bedrijf leven. Ik wil op mijn werk veel leren dat later van pas komt en kan nu mooi sparen. Ik hoop over een jaar of tien toch bij in het bedrijf te kunnen.”

Harmen: “We zien wel hoe het in de toekomst gaat lopen. Waarschijnlijk gaan Egberdina en ik later niet samen in maatschap verder.”

Egberdina: “We kunnen prima samenwerken, hoor. Maar het is wel belangrijk dat je je eigen dingen houdt. We hebben al eens een kleine melkgeitentak gehad en dat vond ik erg leuk. Dat is ook een mogelijkheid: mijn eigen bedrijfje hier op het erf.”

Harmen: “We zitten ook niet per se vast aan dit bedrijf. Als er ergens anders mogelijkheden zijn, staan we daar ook voor open.”

Egberdina: “Je moet inspelen op de kansen die langskomen, zo zijn we opgevoed. En door mijn tijd in het buitenland ben ik wel breder gaan kijken. Ik zou ook best een bedrijf over de grens willen. Alle opties liggen nog open.”

Bedrijfsgegevens

Melkveebedrijf
familie De Vries
80 melkkoeien
70 stuks jongvee
50 hectare grond
655.000 kilo melkquotum
Gemiddelde productie
per koe 8400 liter